

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/47/2020
Identifikačné číslo spisu:	4415010104
Dátum vydania rozhodnutia:	24.03.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:4415010104.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej na neverejnom zasadnutí konanom 24. marca 2021 v Bratislave v trestnej veci obvineného W. G. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného podanom proti rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/57/2018 z 26. septembra 2019 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného W. G. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/32/2015 z 26. októbra 2015 bol obvinený W. G. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pre skutok podrobne rozvedený vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Za to bol menovanému uložený podľa § 364 ods. 1, § 41 ods. 1, § 38 ods. 2, § 37 písm. h), § 36 písm. j) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu 1 (jeden) rok. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku bola obvinenému uložená i povinnosť nahradiť poškodenie X. B., škodu vo výške 697,14 Eur.

Krajský súd v Nitre rozhodujúci na podklade odvolania obvineného rozhodol rozsudkom, sp. zn. 4To/57/2018, z 26. septembra 2019 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 2T/32/2015, z 26. októbra 2015 v časti vo výroku o treste. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému W. G. uložil podľa § 364 ods. 1, § 41 ods. 1, § 38 ods. 2, § 37 písm. h), § 36 písm. j), § 56 ods. 1, ods. 2, § 57 ods. 1 Trestného zákona úhrnný peňažný trest vo výške 500 (päťsto) Eur. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona súd ustanovil obvinenému náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) mesiac.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený W. G. prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z

dôvodov, že: „Súd rozhodol v nezákonnom zložení - § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu - § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, vo veci konal, alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania - § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku a rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom - § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku“.

Obvinený v dovolaní argumentoval v podstate nasledovne:

„Trestné činy, z ktorých som bol uznaný za vinného, som nespáchal. Dôrazne odmietam tvrdenia poškodenej, že ja som ju mal udrieť päťou do tváre, a to priamo vo vnútri v bare. Žiadny svedok prítomný v bare nevidel a ani vidieť nemohol, že som poškodenú udrel. Je takmer nemožné, že nikto z prítomných v bare nevidel toto napadnutie poškodenej, v dôsledku ktorého mala údajne poškodená padnúť na zem. To, čo som reálne neurobil, nemohol nikto reálne vidieť, a preto ani jeden svedok z množstva mne neznámych prítomných v bare takéto skutočnosti neuviedol, resp. tvrdenia poškodenej nepotvrdil. Aj samotný súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žiadny z vypočutých svedkov nevypovedal, že by videl útok kohokoľvek na poškodenú. Napriek tomu však súd prvého stupňa tak, ako som už uviedol, odsudzujúci rozsudok založil výlučne na výpovedi svedka poškodenej, ktorá v inkriminovanom čase ako sama uviedla mala dosť vypité (bola pod vplyvom alkoholu). Zastávam názor, že ak rozhodujúcim dôkazom je výpoveď jedinej osoby, navyše v čase incidentu pod vplyvom alkoholu, takýto dôkaz bez riadnej verifikácie nemôže postačovať na prijatie záveru o mojej vine. Súdne konanie, výsledkom ktorého je uznanie mojej viny len, resp. v prevažnej miere založené na výpovedi nevierohodnej osoby, nemožno považovať za spravodlivé v zmysle článku 6 dohovoru a k nemu príslušnej judikatúry. Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uvádzam nasledovné. Oznámenie o zmene právnej kvalifikácie mi bolo doručené počas prípravného konania 1. júla 2014. Po doplnení právnej kvalifikácie o prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona som nebol povereným príslušníkom PZ počas policajného vyšetrovania k uvedenému doplneniu, resp. k zmene právnej kvalifikácie vôbec vypočutý. Bolo zákonnou povinnosťou orgánov prípravného konania ma k uvedenej zmene, ktorá sa navyše týkala obvinenia mojej osoby z ďalšieho trestného činu, vypočuť. Nielenže orgány prípravného konania svoju zákonnú povinnosť ma predvolať a umožniť mi vyjadriť sa k tejto novej právnej kvalifikácii nespĺnili, ale ani ma len nepoučili o tomto mojom základnom práve. Toto zásadné porušenie práva na obhajobu nevzhladol ani súd prvého stupňa pri preskúmaní obžaloby a namiesto toho, aby obžalobu odmietol pre porušenie práva na obhajobu, tak nekonal a nariadil hlavné pojednávanie. Súd prvého stupňa počas hlavného pojednávania toto zásadné porušenie práva na obhajobu nechal bez povšimnutia a nesnažil sa ho ani len napraviť tým, že by mi dal možnosť vyjadriť sa a podrobne ma vypočuť k zmene, resp. k doplneniu právnej kvalifikácie o prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Namietam nezákonnosť získaného dôkazu - rekognície ako celku. Namietané dôkazy (rekognície, zápisnice z ich vykonania, fotoalbumy a podobne) v súdnom konaní nemohli byť vykonané zákonným spôsobom, pretože dokazovaním nie je len získavanie dôkazov vykonávaním dôkazných prostriedkov v súdnom konaní postupom podľa Trestného poriadku, ale jeho súčasťou je aj posúdenie zákonnosti získania týchto dôkazných prostriedkov (rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom - dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku). Dôvody nezákonnosti vidím najmä v tom, že: Trestné oznámenie podala poškodená 28. decembra 2013, pričom iba 7 dní po konflikte s neznámymi mužmi nevedela uviesť, a to zdôrazňujem, žiadny ani len okrajový opis možného páchatela, resp. osoby, ktorá jej mala zranenie spôsobiť. Zhodne s obsahom podaného trestného oznámenia vypovedala poškodená aj 7. marca 2014 už v procesnom postavení svedka - poškodeného, pričom neuviedla žiadne iné skutočnosti, ale ani len žiadne všeobecné informácie, na základe ktorých by bolo možné vykonať rekogníciu zákonným spôsobom. O mesiac neskôr, teda 25. apríla 2014 bola poškodená opätovne vypočutá v procesnom postavení svedka - poškodeného k opisaniu osôb, s ktorými mala mať konflikt. Poškodená vo svojom výsluchu uviedla spoločný paušálny (všeobecný) opis pre všetky 4 osoby, s ktorými mala mať konflikt, konkrétne, že osoby boli štyri, skoro všetci mali 180 cm odhadom, krátke tmavé vlasy, mali, podľa toho čo videla tmavé oči a mali štíhle postavy, nič viac nič menej. Následne bola 25. apríla 2014 s poškodenou vykonaná rekognícia osôb na základe fotoalbumov. Poškodená napriek tomu, že bola opakovane

vypočúvaná, ani raz nevedela uviesť žiadny opis osôb, s ktorými mala mať konflikt ani osoby, ktorá jej mala spôsobiť zranenie. Až tesne pred vykonaním rekognície do zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného uviedla spoločný paušálny opis pre všetky 4 osoby, s ktorými mala mať konflikt. V zápisnici o rekognícii osoby je však uvedené, že si je stopercentne istá, že ma opoznáva. Rovnako so stopercentnou istotou opoznala ďalšie osoby, s ktorými mala mať konflikt. Je preto otázne a zároveň vyvolávajúce pochybnosti, na základe akých konkrétnych znakov opoznala jednotlivé osoby pri rekognícii medzi viacerými osobami podobného zovňajšku, najmä, keď týždeň po incidente nevedela k daným osobám uviesť žiadne informácie, z dôvodu ako sama uviedla, mala dosť vypité, teda bola pod vplyvom alkoholu, ale deň pred rekondíciou sa rozepamätala a uviedla aspoň spoločný paušálny opis pre všetky 4 osoby, hodiaci sa na pomernú časť mladých mužov. Už táto skutočnosť sama o sebe spochybňuje nielen zákonnosť, ale aj hodnovernosť rekognície vykonanej na základe fotoalbumov. Nezákonnosť a neprípustnosť rekognície vidím však aj v tom, že v zápisnici o rekognícii osoby nie je ani len zmienka, na základe akých konkrétnych znakov ma poškodená so stopercentnou istotou opoznala, keď opakujem, niekoľko dní po konflikte pri podaní trestného oznámenia uviedla, že mala dosť vypité a na žiadne

okolnosti si nespomína. Bez ohľadu na túto skutočnosť bol poverený príslušník PZ povinný poškodenej sa opýtať, keď už to ona sama neuviedla, na základe akých konkrétnych znakov ma označila za osobu, ktorá jej mala spôsobiť zranenia. V kontexte uvedeného zároveň spochybňujem aj vierohodnosť tvrdenia poškodenej. Uvedené rovnako platí aj pre zápisnicu z rekognície osoby vykonanej s MUDr. E. P., v ktorej taktiež nie je žiadna zmienka o tom, na základe akých vonkajších znakov ma menovaný opoznal. Namietané zápisnice obsahujú len slovné formulácie „som si 100 % istá“, resp. „je si na 100 % istý“, bez akéhokoľvek vysvetlenia. Bez významu nie je ani skutočnosť, pokiaľ ide o zápisnicu z rekognície osoby vykonanej s MUDr. P., jeho údajné vyjadrenia sú na niektorých miestach zápisnice dokonca v ženskom rode „som si 100% istá“. Vo vzťahu k vykonanej rekognícii je významný aj fakt, že poškodená prvýkrát uviedla opis osôb (aj to len spoločný a paušálny pre všetky 4 osoby), s ktorými mala mať konflikt, až do zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného z 25. apríla 2014, teda tesne pred samotným vykonaním rekognície, avšak poverený príslušník PZ Žiadosť o vyhotovenie fotoalbumu k osobám P. F., E. M., W. G. a M. M. spracoval už dňa 4. apríla 2014. Na základe akých informácií, resp. opisu osôb žiadal poverený príslušník PZ o vyhotovenie fotoalbumov k menovaným osobám? Aj uvedené jednoznačne a bezo sporu svedčí o nezákonnosti vykonanej rekognície. Nesprávny postup pri rekognícii zakladá jej nezákonnosť. Výsledok rekognície nemôže byť použitý ako dôkaz, a to vzhľadom na nezákonnosť jeho vykonania (rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom - dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku). Namietané porušenie svojich označených základných práv vidím v tom, že odvolací súd sa dôsledne neriadil záväzným právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, keď v mojej veci opätovne konal a rozhodol zaujatý sudca JUDr. Stanislav Libant (§ 116 Občianskeho zákonníka) - manžel sudkyne JUDr. Ľubici Libantovej Medveckej, PhD., rozhodujúcej o nevyhlúčení sudcov z vykonávania úkonov trestného konania v mojej trestnej veci. Rozhodnutie sudcu, u ktorého sú dané dôvody na pochybnosti o jeho nezaujatosti, je podstatnou chybou konania, ktorá je dôvodom na zrušenie rozsudku. Skutočnosť, že vo veci konal a rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, môže byť dôvodom na podanie mimoriadneho opraveného prostriedku (dovolania). Podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku (dôvody dovolania), dovolanie možno podať, ak vo veci konal, alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Porušenie práva na obhajobu zakotveného v čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru ako súčasť práva na spravodlivé súdne konania vidím v tom, že procesným postupom všeobecných súdov bola účelovo vytvorená nepriaznivá procesná situácia a také podmienky pre moju osobu, ktoré by mi bránili, resp. ma podstatným spôsobom obmedzovali pri reálnom uplatnení práva na obhajobu. Zásadné porušenie práva na spravodlivý proces vidím v tom, že konajúce súdy odmietli vykonať dôkaz, ktorý je súčasťou trestného spisu, prehratím pripojeného videozáznamu z miesta činu, resp. oboznámením jeho prepisu, ako aj fotografií zadovážených z neho, pričom tento videozáznam mal byť v môj prospech (dôkaz o mojej nevine), teda zásadným spôsobom mal nielen spochybniť spoľahlivosť výpovede poškodenej, ale ju aj vyvrátiť. Odvolací súd okrem toho, že podľa jeho názoru priebeh skutkového deja súdených prečinov bol preukázaný vykonaným dokazovaním, sa plne stotožnil s argumentáciou súdu prvého

stupňa, ktorý odmietol vykonať dôkaz s odôvodnením, že nebolo možné zistiť, či bol dôkaz zabezpečený zákonom predpísaným spôsobom. V danom prípade ide len o relatívnu neplatnosť dôkazu a nie o absolútne neplatný dôkaz. Aj táto skutočnosť sama o sebe a bez ďalšieho mala byť dôvodom odmietnutia obžaloby a vrátenia veci prokurátorovi na došetrenie, aby tento nedostatok odstránil, pretože sporný videozáznam má slúžiť na moju obranu. Navyše tento videozáznam zabezpečili policajti síce len úradným záznamom, teda nie procesne predpísaným spôsobom, ale ešte 29. januára 2014, pričom ak policajt nepoznal správny postup zabezpečenia dôkazu, dozorujúci prokurátor ho mal upozorniť a uložiť mu pokyn, aby tento dôkaz zabezpečil v súlade s platnými procesnými predpismi. Avšak len táto skutočnosť, ktorá je navyše odstrániteľná, nemôže byť vyhodnotená v môj neprospech. Orgány verejnej moci, v danom prípade policajti a poverení príslušníci PZ Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nových Zámkoch totiž musia vedieť, ako postupovať, aby úkony boli vykonané nielen na základe zákona, ale aj v súlade so zákonom. Tento nesprávny postup orgánov činných v trestnom konaní mali a mohli odstrániť konajúce súdy. Nesúhlasím s právnym názorom odvolacieho súdu, že sa plne stotožňuje s argumentáciou súdu prvého stupňa, ktorý odmietol vykonať predmetný dôkaz s odôvodnením, že nebolo možné zistiť, či bol dôkaz zabezpečený zákonom predpísaným spôsobom. Zistiť, či bol dôkaz zabezpečený zákonom predpísaným spôsobom bolo možné výsluchmi policajtov, ktorí ho zabezpečili, čo však konajúce súdy neurobili. Videozáznam, ktorý je súčasťou trestného spisu nemohol byť z dôvodu nesprávneho postupu vylúčený z okruhu dôkazov, pretože išlo len o formálny nedostatok zo strany policajtov, ktorý sa dal minimálne ich výsluchmi odstrániť a rovnako napríklad aj vyžiadanim správy z polície. Práve videozáznam je kľúčovým dôkazom, že na poškodenej nebolo vidieť použitie násilia, nemala žiadne zranenia, nekrvácala, nepadla na zem, naopak, po svojich odchádzala z baru von bez toho, že by sa držala za tvár. Z videozáznamu rovnako vyplýva aj to, že som poškodenú neudrel, teda ani päťou do oblasti tváre. Navyše v odsudzujúcom rozsudku je uvedené, že skutku som sa mal dopustiť 21. decembra 2013 v čase o 03.30 h v podniku Planet Bar, avšak z videozáznamu jednoznačne a bezo sporu vyplýva, že poškodená dňa 21. decembra 2013 v čase o 04.40.02 h, kedy odchádzala z podniku Planet Bar nemala žiadne zranenia. V uvedenej námietke sa prekrýva aj porušenie práva na riadne dokazovanie podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru, pretože zo strany konajúcich súdov nebola zabezpečená rovnosť prostriedkov (zásada rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania)".

Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že

- podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vysloví, že rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To/57/2018, z 26. septembra 2019 bol porušený zákon v § 317 ods. 1, § 2 ods. 1, ods. 7, ods. 10, ods. 12, § 10 ods. 2, § 31, § 32, § 119 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku a článok 6 ods. 1, článok 6 ods. 3 písm. c) a článok 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v neprospech obvineného,
- podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zruší rozsudok Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To/57/2018, z 26. septembra 2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 2T/32/201,5 z 26. októbra 2015 a napokon,
- podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikáže Okresnému súdu Nové Zámky, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol, „avšak v súlade s ustanovením § 388 ods. 2 Trestného poriadku iným sudcom".

K dovolaniu sa vyjadrila prokurátorka v podstate nasledovne:

„Po oboznámení sa s obsahom dovolania odsúdeného JUDr. W. G. zisťujem, že v ňom namieta procesný postup člena senátu Krajského súdu v Nitre 1To - JUDr. Stanislava Libanta v konaní o sťažnosti dovolateľa, smerujúcej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, č. k. 2Tos 107/2018-428, z 20. novembra 2018, na vydání ktorého sa ako členka senátu 2To spolupodieľala osoba blízka JUDr. Stanislavovi Libantovi, a to JUDr. Ľubica Libantová Medvecká, PhD., ktorá je jeho manželkou. V zmysle názoru dovolateľa, pokiaľ JUDr. Stanislav Libant ako člen senátu 1To konal o sťažnosti, smerujúcej proti uzneseniu vydanému (okrem iných členov senátu 2To i) jeho manželkou JUDr. Ľubicou Libantovou Medveckou, PhD., a tento o nej preukázateľne konal, došlo k porušeniu Trestného poriadku v jeho ustanovení § 31 a nasl. cit. zákona, kedy jeho pomer k JUDr. Ľubici Libantovej Medveckej, PhD. zakladá jeho zaujatosť vo veci, z dôvodu ktorého mal byť z rozhodovania o ním podanej sťažnosti vylúčený. Nakoľko JUDr. Stanislav Libant ako jeden z členov senátu 1To konal a rozhodol o ním podanej sťažnosti, má dovolateľ za to, že v jeho veci konal a rozhodol sudca, ktorý mal

byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Uvedená okolnosť, okrem toho, že otvára priestor pre aplikáciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, zakladá i dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, keď v označenom sťažnostnom konaní konal a rozhodoval súd v nezákonnom zložení. S vyššie prezentovaným právnym názorom dovolateľa sa za žiadnych okolností nemožno stotožniť. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že dovolateľ vznesol 5. septembra 2018, po tom, ako bola predmetná trestná vec dovolacím súdom vrátená Krajskému súdu v Nitre na opätovné prerokovanie a rozhodnutie, námietku zaujatosti voči všetkým sudcom trestnoprávneho úseku Krajského súdu v Nitre. O uvedenej námietke bolo rozhodnuté v uznesení Krajského súdu v Nitre, č. k. 4To 57/2018-404, z 18. októbra 2018, ktorým sa v dovolateľovej trestnej veci konajúci členovia senátu, zloženého z JUDr. Zity Matyóovej ako predsedníčky senátu, Mgr. Adriany Némethovej a JUDr. Jána Vánka, z vykonávania úkonov trestného konania z dôvodov podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku nevylúčili. Proti tomuto uzneseniu podal dovolateľ sťažnosť, o ktorej v súlade s § 32 odsek 5 Trestného poriadku rozhodol iný senát Krajského súdu v Nitre, zložený z JUDr. Ľubomíry Kubáňovej ako predsedníčky senátu, JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD. a JUDr. Lenky Kováčovej, svojím uznesením, č. k. 2Tos 107/2018-428, z 20. novembra 2018 tak, že sa z vykonávania úkonov trestného konania nevylúčili. Proti naposledy označenému uzneseniu Krajského súdu v Nitre podal dovolateľ sťažnosť, o ktorej v súlade s § 32 odsek 5 Trestného poriadku a v súlade s v tom čase účinným rozvrhom práce Krajského súdu v Nitre rozhodol iný jeho senát, zložený z JUDr. Petra Kaňu ako predsedu senátu, JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Štefana Hrvolu, ktorému bola predmetná trestná vec, ako vyplýva zo vzťahujúceho sa súdneho spisu, pridelená náhodným výberom, svojím uznesením, č. k. 1Tos/122/2018-445, z 13. decembra 2018 tak, že sťažnosťou napadnuté uznesenie Krajského súdu v Nitre, č. k. 2Tos/107/2018-428, z 20. novembra 2018 postupom podľa § 194 odsek 1 Trestného poriadku zrušil z dôvodu, že ním (zrušeným uznesením) v rozpore so zákonom nerozhodoval o dovolateľovej sťažnosti, smerujúcej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, č. k. 4To/57/2018-404, z 18. októbra 2018, ale o námietke zaujatosti ním vznesenej proti všetkým sudcom trestnoprávneho úseku Krajského súdu v Nitre, ktorý postup sa v danom prípade nejavil byť aplikovania hodný z dôvodu absentujúceho vymedzenia konkrétnych sudcov trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre, ktorých zaujatosť dovolateľ v ním vznesenej námietke zaujatosti namieta a s ňou spojenú absenciu dôvodov majúcich viesť k záveru o ich zaujatosti. O sťažnosti dovolateľa, smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu v Nitre, č. k. 4To/57/2018-404, z 18. októbra 2018 bolo následne rozhodnuté uznesením (iného senátu) Krajského súdu v Nitre, č. k. 2Tos/107/2018-454, z 27. decembra 2018 tak, že túto (sťažnosť) s poukazom na jej nedôvodnosť zamietol podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že práve a výlučne rozhodnutím senátu 1To (zloženie ktorého dovolateľ namieta s poukazom na manželský pomer JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD. a JUDr. Stanislava Libanta, konajúcim o sťažnosti dovolateľa, smerujúcej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, na vydaní ktorého sa ako členka senátu 2To spolupodieľala jeho manželka JUDr. Ľubica Libantová Medvecká, PhD.), došlo k dosiahnutiu cieľa sledovaného dovolateľom, a teda k zrušeniu uznesenia jeho sťažnosťou napadnutého, okolnosť ktorá sama o sebe vylučuje záver o akejkolvek zaujatosti člena senátu 1To - JUDr. Stanislava Libanta, konajúcim o sťažnosti dovolateľa, smerujúcej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, na vydaní ktorého sa ako členka senátu 2To spolupodieľala jeho manželka JUDr. Ľubica Libantová Medvecká, PhD. V uvedenom kontexte poukazujem na judikáciu Európskeho súdu pre ľudské práva, na ktorú poukázal i Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení, č. k. I ÚS 166/2020-16, zo 16. apríla 2020, ktorým po predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti, podanej dovolateľom, na neverejnom zasadnutí konanom 16. apríla 2020 rozhodol, že túto (ústavnú sťažnosť) odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie, z judikatúry ktorej vyplýva, že „Konanie o námietke zaujatosti nezávislé na konaní, v ktorom bola námietka uplatnená, sa týka predovšetkým procesných práv účastníka konania a netýka sa civilných práv a záväzkov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Aj keď konanie o námietke zaujatosti môže mať vplyv na konanie vo veci samej, ide o nedostatočné spojenie a vzdialené následky, aby mohol čl. 6 ods. 1 dohovoru vstúpiť do hry, a preto čl. 6 ods. 1 dohovoru je na takéto konanie neaplikovateľný“. Okrem už uvedeného poukazujem na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, konajúceho o dovolateľovom návrhu na odňatie veci Krajskému súdu v Nitre a prikázanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa, ktorý svojím uznesením, sp. zn. 6Ndt/6/2019, z 22. mája 2019 okrem toho, že neodňal predmetnú trestnú vec Krajskému súdu v Nitre, v závere

odôvodnenia svojho rozhodnutia, preskúmajúc predošlý postup sudcov trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre, konajúcich o námietke zaujatosti, skonštatoval zákonnosť ich postupu, keď uviedol, že „Z obsahu trestného spisu ďalej vyplýva, že obhajoba vznášala následne viaceré námietky zaujatosti voči jednotlivým sudcom trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre, o ktorých námietkach a sťažnosti bolo zákonným spôsobom rozhodnuté inými senátmi Krajského súdu v Nitre, a to v zmysle pokynu Najvyššieho súdu SR z 26. septembra 2018, sp. zn. 6Ndt/ 27/2018. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s týmito rozhodnutiami plne stotožňuje a na tieto poukazuje, nakoľko sú v súlade so zákonom“. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti som názoru, že v danej trestnej veci nie sú dané dovolacie dôvody podľa § 371 odsek 1 písmeno b), písmeno e) Trestného poriadku. Vo vzťahu k ostatným dovolateľom uplatneným dovolacím dôvodom (§ 371 odsek 1 písmeno c), písmeno g) Trestného poriadku) poukazujem na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Tdo/27/2017, z 18. júla 2018, v odôvodnení ktorého sa s označenými (obsahovo totožnými) dovolacími dôvodmi, uplatnenými dovolateľom aj v rámci predošlého ním iniciovaného dovolacieho konania, náležite vysporiadal v zmysle, že ich naplnenie nevzhliadol, okolnosti ktorej prispôbil i formuláciu výrokovej časti označeného rozsudku. V označenom kontexte preto poukazujem iba na to, že porovnaním skutkového a právneho stavu veci, jestvujúceho v čase vydania rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Tdo/26/2017, z 18. júla 2018, so stavom terajším, nenachádzam výraznejšiu jeho zmenu, odôvodňujúcu aplikáciu niektorého z vyššie označených dovolacích dôvodov. Skutkový stav predmetnej trestnej veci, správnosť a úplnosť ktorého dovolací súd nemôže skúmať a meniť [veta za bodkočiarkou ustanovenia § 371 odsek 1 písm. i) Trestného poriadku], bol náležitým spôsobom zistený prostredníctvom dôkazov, vykonaním ktorých bolo preukázané, že sa skutok, pre spáchanie ktorého bol JUDr. W. G. odsúdený, stal, tento je trestným činom a spáchal ho odsúdený. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti som názoru, že v danej trestnej veci sú dané dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písmeno b), písmeno c), písmeno e), písmeno g) Trestného poriadku, ktoré s poukazom na spôsob, akým odvolací súd rozhodol o odvolaní, podanom dovolateľom, nevzhliadol ani Krajský súd v Nitre, ktorý je v zmysle § 317 odsek 1 Trestného poriadku povinný na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadnuť, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku, bez preskúmania veci, uznesením podľa § 382 písmeno c) Trestného poriadku odmietol, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 odsek 1 písmeno b), písmeno c), písmeno e), písmeno g) Trestného poriadku".

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom zvoleného obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, § 373 ods. 1 Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), pričom rovnako tak spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku a dospel k záveru, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávnych chýb. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych

dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodiť, a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva, - minister spravodlivosti Slovenskej republiky, generálny prokurátor Slovenskej republiky, obhajca že najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery - že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku). Najvyšší súd preto podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

Obvinený v podanom dovolaní označil ako dovolacie dôvody, ktorých naplnenia sa domáha dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. e) a písm. g) Trestného poriadku.

Najvyšší súd pri preskúmaní obsahu dovolania v spojení s rozsudkami oboch skôr vo veci konajúcich a rozhodujúcich súdov zistil, že obvinený W. G. už v skoršom konaní v predmetnej trestnej veci podal vo vzťahu k ním označeným dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku z hľadiska vecného obsahu dovolacích námietok materiálne takmer totožne formulované dovolanie.

Na podklade skôr podaného dovolania obvineného rozhodol najvyšší súd rozsudkom, sp. zn. 6Tdo/26/2017, z 18. júla 2018 okrem iného tak, že vyslovil nenaplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Trestného poriadku s poukazom na to, že ich existencia zjavne nebola preukázaná.

Nakoľko opätovne podané dovolanie predstavuje obsahovo totožné dovolacie námietky s ich podradením pod totožné dovolacie dôvody, nezostáva najvyššiemu súdu iné, len poukázať na skorší rozsudok najvyššieho súdu a v ňom podrobne uvedené dôvody viažuce sa na odmietnutie takto formulovaných dovolacích námietok.

K zostávajúcemu okruhu dovolacích námietok obvineného najvyšší súd uvádza nasledovné:

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení.

Nezákonným zložením je v zmysle predmetného ustanovenia napríklad nasledujúci demonštratívny výpočet procesne neprípustných situácií: namiesto senátu rozhodol samosudca, senát rozhodne v neúplnom zložení, alebo ak prísediacemu uplynulo funkčné obdobie. Nezákonným zložením súdu je takisto aj prípad účasti sudcu na rozhodovaní v senáte, ak je tento sudca zo zákona vylúčený, alebo bol z rozhodovania vylúčený.

Nezákonne zloženým súdom sa rozumie súd, ktorý je obsadený v rozpore s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. Uvedené je reflexiou ústavnej garancie explicitne normovanej v čl. 48 ods. 1 veta prvá Ústavy SR, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Účelom práva priznaného podľa článku čl. 48 ods. 1 veta prvá Ústavy SR je zabezpečiť občanovi, aby ochranu jeho právam poskytol sudca ako predstaviteľ tej zložky súdnej moci, ktorá má právomoc o veci konať a aby ochranu práva v rámci súdnej moci poskytol sudca zo súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný (II. ÚS 87/2001). Zároveň, podľa § 3 ods. 1 veta prvá a druhá zákona č. 385/200 Z. z. o sudcoch a prísediacich (ďalej len „zákon o sudcoch“) sudca rozhoduje v senáte alebo ako jediný sudca,

ak tak ustanovuje zákon. Zákon ustanovuje, kedy sa na rozhodovaní senátov zúčastňuje aj prísediaci. O tom svedčí aj znenie § 3 ods. 2 zákona č. 385/200 Z. z., v zmysle ktorého sú si sudcovia a prísediaci pri rozhodovaní rovní.

K zmene v zložení senátov vo veciach už pridelených na prerokovanie a rozhodnutie by malo s poukazom na vyššie vyjadrené dochádzať len výnimočne a výlučne na základe zákona. Zákonným sudcom sa totiž stáva sudca, ktorému bola vec pridelená na rozhodnutie; odňať vec jednému sudcovi a prideliť ju inému sudcovi možno iba zákonom ustanoveným postupom po splnení zákonom určených podmienok na odňatie veci. Takýmto permissívnym ustanovením je napr. § 277 ods. 5 veta tretia Trestného poriadku.

Najvyšší súd s poukazom na uvedené poznamenáva, že čo sa konkrétnej dovolacej argumentácie obvineného vo vzťahu k § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku týka, táto ale spočíva len vo formálnom označení dotknutého dôvodu dovolania v podanom dovolaní bez toho, aby obvinený aspoň okrajovo určitým spôsobom formuloval k danému dôvodu dovolania vecne zodpovedajúce dovolacie námietky. Z kontextu podaného dovolania možno len nepriamo vyvodit', že naplnenie označeného dovolacieho dôvodu obvinený vidí v tom, že o jeho sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu o nevyhlásení sa z vykonávania úkonov trestného konania, na ktorom sa podieľala sudkyňa JUDr. Ľubica Libantová Medvecká, PhD., konal a rozhodol ako člen senátu sudca JUDr. Stanislav Libant, ktorý je jej manželom.

V takom prípade najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že túto námietku dovolateľ nesprávne podradil pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Z vecného hľadiska totiž uvedená námietka môže naplňať odlišný dovolací dôvod, a síce dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

S poukazom na uvedené najvyšší súd argumentáciu obvineného podradil pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, postupujúc v zmysle už skôr uvedeného stanoviska R 120/2012.

Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že kumuláciu jednej a tej istej skutočnosti na odôvodnenie dvoch, resp. viacerých dovolacích dôvodov nemožno akceptovať. Inak povedané, ak obvinený z hľadiska právnej kvalifikácie označí určitý procesný postup OČTK alebo súdu ako chybný a podradí ho pod určitý dovolací dôvod, nie je z právneho hľadiska ďalej možné, aby sa s odkazom na predchádzajúci už skôr namietaný procesný postup automaticky domáhal zároveň aj existencie iného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Tento princíp špeciality, teda prednosti konkrétneho zákonného ustanovenia platí aj v dovolacom konaní. Ak by najvyšší súd postupoval opačne, nastal by tak právne neutržateľný a účel dovolacieho konania popierajúci právny stav, ktorý by bol v jednoznačnom rozpore aj procesnými oprávneniami toho - ktorého dovolateľa tak, ako sú tieto koncipované v § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku. Na ilustráciu možno uviesť hypotetický príklad, keď by potom rozhodnutie súdu v nezákonnom zložení [dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku] zároveň odôvodňovalo i dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Najvyšší súd poznamenáva, že okresný aj krajský súd rozhodli v trestnej veci obvineného v zákonnom zložení. Po prezretí relevantnej časti predloženého spisu v spojení s rozhodnutiami skôr vo veci konajúcich a rozhodujúcich súdov nemožno konštatovať existenciu niektorej z okolností podmieňujúcich naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. To znamená, že tak okresný ako ani krajský súd nerozhodli v inom personálnom obsadení (§ 2 ods. 16 Trestného poriadku), než v ktorom mali v zmysle zákona rozhodnúť (napr. vo vzťahu senát - samosudca; viď § 237 ods. 3 Trestného poriadku), resp. rozhodovanie, ktorému predchádzalo pridelenie veci nebolo spojené s porušením pravidiel podľa zákona, resp. rozvrhu práce príslušných súdov.

S poukazom na uvedené najvyšší súd vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b)

Trestného poriadku uzatvára, že jeho naplnenie nemohol konštatovať.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak vo veci konal, alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Predmetný dôvod dovolania predpokladá konanie alebo rozhodovanie vylúčenej osoby, ktorá je zároveň z procesného hľadiska nositeľom postavenia orgánu činného v trestnom konaní (§ 10 ods. 1 Trestného poriadku), sudcu alebo prísediaceho. Inými slovami povedané, pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu sa vyžaduje splnenie podmienky, že vo veci konal, alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý bol vylúčený (§ 31 Trestného poriadku), pričom o jeho vylúčení nebolo rozhodnuté.

Čo sa týka konkrétnych dovolacích námietok obvineného v súvislosti s dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, tieto možno v podstate zhrnúť tak, že v trestnej veci obvineného konal a rozhodol zaujatý sudca JUDr. Stanislav Libant.

Menovaný sudca Krajského súdu v Nitre je manželom sudkyne JUDr. Ľubici Libantovej Medveckej, PhD. a zároveň bol členom senátu 1To, ktorý rozhodoval o sťažnosti obvineného podanej proti uzneseniu krajského súdu o nevyhlúčení sudkyň z vykonávania úkonov trestného konania, ktoré bolo vydané senátom 2Tos Krajského súdu v Nitre v zložení:

JUDr. Ľubomíra Kubáňová (predsedníčka senátu),
JUDr. Ľubica Libantová Medvecká, PhD. (členka senátu),
JUDr. Lenka Kováčová (členka senátu).

Najvyšší súd pre prehľadnosť zrekapituluje priebeh procesného postupu v súdnom konaní v predmetnej veci.

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 2T/32/2015, z 26. októbra 2015 bol obvinený W. G. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Krajský súd v Nitre rozsudkom, sp. zn. 4To/21/2016, z 10. novembra 2016 na podklade odvolania obvineného podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o uloženom treste.

Na podklade dovolania podaného obvineným rozhodol najvyšší súd rozsudkom, sp. zn. 6Tdo/26/2017, z 18. júla 2018 tak, že zistiť naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, postupom podľa § 382a v spojení s § 386 ods. 1, ods. 2, § 388 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného v ustanoveniach § 316 ods. 3 písm. a), resp. § 317 ods. 1 Trestného poriadku, zrušil tak dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a napokon krajskému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Zároveň dovolací súd konštatoval nenaplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. g) Trestného poriadku.

V nadväznosti na zrušujúci rozsudok dovolacieho súdu podal obvinený 10. septembra 2018 námietku zaujatosti voči všetkým sudcom trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre. S poukazom na skoršie vrátenie veci najvyšším súdom ako predčasne predloženej (pozn.: v konaní o návrhu obvineného na odňatie veci Krajského súdu v Nitre a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa) 26. septembra 2018 (pod sp. zn. 6Ndt/27/2018) krajský súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Matyóovej a sudcov Mgr. Adrianý Némethovej a JUDr. Jána Vánka uznesením, sp. zn.

4To/57/2018, z 18. októbra 2018 rozhodol tak, že menovaní sudcovia nie sú vylúčení.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu uvedenému v predchádzajúcom odseku podal obvinený sťažnosť.

Následne - ešte pred rozhodnutím a samotnej sťažnosti obvineného najskôr rozhodol senát 2Tos o svojom nevylúčení, a to v zložení:

JUDr. Ľubomíra Kubáňová (predsedníčka senátu),
JUDr. Ľubica Libantová Medvecká, PhD. (členka senátu),
JUDr. Lenka Kováčová (členka senátu),

uznesením, sp. zn. 2Tos/107/2018, z 20. novembra 2018 tak, že podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku sudkyne JUDr. Ľubomíra Kubáňová, JUDr. Ľubica Libantová Medvecká, PhD. a JUDr. Lenka Kováčová nie sú vylúčené z úkonov v trestnej veci obvineného.

Práve proti tomuto uzneseniu podal obvinený v zákonnej lehote sťažnosť, o ktorej rozhodol iný senát krajského súdu uznesením, sp. zn. 1Tos/122/2018, z 13. decembra 2018 v zložení:

JUDr. Petr Kaňa (predseda senátu),
JUDr. Stanislav Libant (člen senátu) a
JUDr. Štefan Hrvola (člen senátu),

a síce tak, že postupom podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie, sp. zn. 2Tos/107/2018, z 20. novembra 2018 z dôvodu jeho neopodstatnenosti.

Senát 2Tos krajského súdu vyslovil, že senát 1Tos krajského súdu postupoval nesprávne, keď pôvodnú námietku zaujatosti smerujúcu proti zákonnému senátu prejednávajúceho jeho trestnú vec v štádiu konania po zrušení a vrátení rozsudku krajského súdu dovolacím súdom, konajúcim v zložení JUDr. Zita Matyóová (predsedníčka senátu) a členov senátu Mgr. Adrian Némethovej a JUDr. Jána Vánka posúdil v spojení so sťažnosťou obvineného tak, že smeruje aj voči členom senátu 2Tos. Tak dospel senát 2Tos krajského súdu k nesprávnemu záveru, že je potrebné primárne rozhodnúť „o sebe samých“ postupom podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku, v dôsledku čoho nerozhodol o sťažnosti obvineného podanej proti prvotnému uzneseniu vydanému senátom 4To krajského súdu, ktorým tam menovaní sudcovia vyslovili svoju nezaujatosť.

V nadväznosti na zrušujúce uznesenie senátu 1Tos rozhodoval senát 2To o sťažnosti obvineného proti uzneseniu krajského súdu, sp. zn. 4To/57/2018, z 18. októbra 2018, a síce v zložení:

JUDr. Ľubomíra Kubáňová (predsedníčka senátu) a
JUDr. Ľubica Libantová Medvecká, PhD. (členka senátu) a
JUDr. Lenka Kováčová (členka senátu),

pričom uznesením, sp. zn. 2Tos/107/2018, z 27. decembra 2018 sťažnosť obvineného finálne zamietol.

Najvyšší súd nad rámec uvedeného poznamenáva, že obvinený podal 24. januára 2019 návrh na odňatie a príkazanie jeho veci inému súdu toho istého druhu a stupňa; o predmetnom návrhu rozhodol uznesením, sp. zn. 6Ndt/6/2019, z 22. mája 2019 najvyšší súd tak, že trestnú vec obvineného W. G. vedenú na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 4To/57/2018, tomuto súdu neodníma.

Následne rozhodol krajský súd rozsudkom napadnutým dovolaním tak, ako je podrobne uvedené vyššie.

Najvyšší súd zhrnúc vyššie uvedené v porovnaní s dovolacími námietkami obvineného vzťahujúcimi sa k procesnému postupu krajského súdu dospel k nasledovnému:

Sudca JUDr. Stanislav Libant nekonal a nerozhodoval v merite trestnej veci obvineného. Naopak, konal a rozhodoval ako člen senátu v konaní o sťažnosti proti uzneseniu, ktorým senát 2Tos krajského súdu aj podľa názoru najvyššieho súdu z právneho aj materiálneho hľadiska nesprávne posúdil sťažnosť obvineného tak, že ju v podstate považoval za námietku zaujatosti aj voči členom senátu 2Tos krajského súdu.

Treba dodať, že senát 4To krajského súdu toho času mal - a počas celého konania si toto postavenie zachoval - postavenie zákonného senátu prejednávajúceho trestnú vec obvineného po zrušení odsudzujúceho rozsudku dovolacím súdom tak, ako je podrobne uvedené vyššie. V tejto súvislosti najvyšší súd poznamenáva, že právny názor vyjadrený v zrušujúcom uznesení krajského súdu, sp. zn. 1Tos/122/2018, z 13. decembra 2018 považuje za vecne správny.

Senát 1Tos krajského súdu tým, že zrušil uznesenie senátu, sp. zn. 2Tos/107/2018, z 20. novembra 2018 v podstate vyhovel sledovanému cieľu sťažovateľa - obvineného: zrušenie uznesenia napadnutého ním podanou sťažnosťou.

Obdobne tak nemožno tvrdiť, že by senát 1Tos akýmkoľvek zásadným spôsobom zasiahol do zloženia zákonného senátu prejednávajúceho trestnú vec obvineného v odvolacom konaní, nakoľko uznesenie krajského súdu vydané pod sp. zn. 2Tos/107/2018, zrušil výslovne pre jeho nadbytočnosť.

S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že dovolacie argumenty obvineného v tomto smere nezakladajú dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane,

§ 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

Ako z citovaného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, tak aj z inštitútu dovolania je zrejmé, že trestné konanie je v zásade dvojinštančné. Inak povedané, dovolací súd je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Rovnako nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce a rozhodujúce súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové.

Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať (dokazovanie tu právna úprava pripúšťa len celkom výnimočne a v značne obmedzenom rozsahu, keď môže byť zamerané výlučne na to, aby mohlo byť rozhodnuté o dovolaní - viď § 379 ods. 2 Trestného poriadku). Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd (v zmysle druhej vety § 317 ods. 1 Trestného poriadku však nie obligatórne). Dovolací súd nie je možné chápať ako druhú, „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu nižšieho stupňa.

S poukazom na vyššie uvedené obvinený nemôže „zostať prekvapený“, keď najvyšší súd jeho dovolacie námietky - ktoré smerovali len k nesprávnosti a neúplnosti skutkových zistení, rozsahu dokazovania a hodnoteniu dôkazov - označí v predmetnej trestnej veci ako stojace zjavne mimo uplatnený dovolací dôvod. Naviac, takto formulované dovolacie námietky nemožno kvalifikovane podradiť ani pod akýkoľvek iný uplatniteľný dovolací dôvod, nakoľko sa nimi v súvislosti s ich obsahom v podstate nie je možné z právneho hľadiska zaoberať tak, aby bol dovolací prieskum aspoň okrajovo súladný s platnou a účinnou právnou úpravou (výnimkou je už skôr zmieňovaná procesná situácia, keď je subjektom podávajúcim dovolanie minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Povedané inými slovami, v dovolacom konaní iniciovanom obvineným už jednoducho niet právne významného priestoru pre ďalšiu obhajobnú argumentáciu charakteru typického pre konanie pred súdom prvého stupňa, resp. pre dovolacie konanie. Typickým príkladom takejto argumentácie je napríklad obvineným opakovane zdôrazňované konštatovanie, že „skutok som nespáchal“, resp. „dôrazne odmietam tvrdenia poškodenej“ alebo „žiadny svedok ... nevidel a ani vidieť nemohol, že som poškodenú udrel“ a pod. V tomto duchu sa nesie v podstate celá nasledujúca argumentácia obvineného vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Odhliadnuc od toho, že dovolací súd je viazaný vecnými námietkami a nie ich právnou subsumpciou, najpodstatnejšie z hľadiska predmetného dovolacieho konania je to, že celá argumentácia je totožného, a síce skutkového charakteru (obvinený nesúhlasí so skutkovými závermi konajúcich súdov a odmieta svoju vinu).

Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že obvinený nerozlišuje skutkové námietky od tých právnych. Jedine právne námietky by bolo možné považovať za relevantné a bolo by potrebné sa nimi zo strany najvyššieho súdu zaoberať. Bezprostredným následkom uplatnenia „nesprávnych“ dovolacích námietok je napokon to, že podané dovolanie je v príslušnej časti len ďalším odvolaním. To znamená, že obvinený pokračuje vo svojej obhajobe, opakuje (až na malé výnimky) námietky predložené v predchádzajúcom konaní a v podstate absolútne nereflektuje na konštrukciu ním uplatneného dôvodu dovolania [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku]. Niektoré pasáže z odôvodnenia dovolania sú z hľadiska nerozlišovania právnych námietok od skutkových námietok natoľko signifikantné, že sa ich najvyšší súd

vyššie priamo odcítovať, a to nie samoučelným spôsobom.

Najvyšší súd s poukazom na vyššie vyjadrené poznamenáva, že v prípade podania dovolania obvineným nie je odvolacím súdom a má doslova zakázané opätovne skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku a v rámci toho prehodnocovať vykonané dôkazy a vyslovovať iné skutkové závery ako súd prvej a súd druhej inštancie - vid' veta za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Pre dovolací súd je kľúčovým ustálenie skutku v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu. Popísanému skutkovému stavu v skutkovej vete plne zodpovedá právny záver vyjadrený v posúdení konania obvineného ako prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu podľa citovaného ustanovenia odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté, a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označených trestných činov.

Z vyššie vyjadreného vyplýva, že v trestnej veci obvineného nie je splnený ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Najvyšší súd len stručne zareaguje na dovoláciu námietku obvineného opretú o jeho nevypočutie po upozornení na zmenu právnej kvalifikácie skutku. Nadväzujúc na prechádzajúce rozhodnutie najvyššieho súdu o dovolaní obvineného dopĺňa.

Význam postupu podľa § 206 ods. 6 Trestného poriadku je treba vykladať tak, že pre obvineného predstavuje akýsi „signál“ o tom, akým smerom sa bude ďalej uberať vyšetrovanie. To predstavuje pre právo obvineného na obhajobu, a s tým spojené oprávnenia obvineného skutočnosť naozaj zásadného významu, ktorá v sebe poníma viacero podstatných procesných následkov.

Demonštratívne možno uviesť s tým úzko súvisiace právo vyjadriť sa k všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, navrhovať vykonanie dôkazov, resp. sám predkladať, alebo obstať dôkazy na svoju obhajobu a zúčastňovať sa na vykonávaní dôkazov v ďalšom, už právne - kvalifikačne „modifikovanom“ priebehu konania a aktívne na ňom participovať a i. Obvineného preto treba na zmenu právnej kvalifikácie upozorniť a dať mu primeranú lehotu na prípadné predloženie tomu zodpovedajúcich návrhov.

Predmetné ustanovenie slúži primárne tomu, aby obvinený za každých okolností vedel o tom, čo mu je kladené za vinu, pričom súčasne obvinenému umožňuje mať aspoň náčrt predstavy o tom, akým smerom sa bude ďalej trestné konanie vyvíjať, za účelom čoho môže prispôbovať svoju ďalšiu obhajobnú aktivitu, predvídať ďalšie kroky orgánov činných v trestnom konaní, a tak sa vyhnúť pre neho „prekvapivému“ súdnemu rozhodnutiu.

Najvyšší súd je so zreteľom na vyššie vyjadrené, ako aj v dôsledku oboznámenia s rozsudkom krajského súdu jednoznačného názoru, že právo obvineného na obhajobu bolo aj v tomto zmysle plne rešpektované. Krajský súd výstižne uzatvoril, že poverený príslušník zákonom súladným spôsobom upozornil obvineného na zmenu právnej kvalifikácie (čo je napokon zistiteľné aj po prezretí príslušnej časti predloženého spisu, vid' č. I. 79 a nasl., resp. pokyn dozorujúceho prokurátora na č. I. 69 a nasl. spisu). V dôsledku uvedeného mal obvinený vedomosť o tom, ako je posudzovaný skutok orgánmi činnými v trestnom konaní, pričom obdobne tak bola pre obvineného plne zachovaná možnosť pripraviť sa na svoju obhajobu a žiadať vykonanie ním navrhnutých dôkazov, ako aj realizovať ostatné s tým súvisiace jemu náležiacie procesné práva. V posudzovanom prípade je zároveň potrebné zdôrazniť, že týmto postupom orgánov činných v trestnom konaní nedošlo k zmene, úprave, resp. doplneniu skutku, resp. vznesenia obvinenia za ďalší skutok, resp. ďalší čiastkový útok pokračovacieho trestného činu podľa § 206 ods. 4, resp. ods. 5 Trestného poriadku (čo by odôvodňovalo nutnosť opätovného „prepočutia“ obvineného), avšak výlučne len zmeny jeho právnej kvalifikácie, ktorá nemá za následok potrebu opätovného výsluchu obvineného.

Platí prítom, že obvinenému bola zmena právnej kvalifikácie dotknutého skutku v zmysle jeho doplnenia známa - a to v podstatnom predstihu - jednak pri procesnom úkone záverečného preštudovania spisu (viď č. l. 131 a nasl. spisu, ktorého sa obvinený síce osobne nezúčastnil, avšak zúčastnil sa ho jeho zvolený obhajca) ako aj počas celého na to nadväzujúceho súdneho konania. Takisto nemožno dospieť ani ku konštatovaniu, že by oznámenie o zmene právnej kvalifikácie malo v dôsledku akejsi „prekvapivosti“ akýkoľvek negatívny dopad na obhajobné práva obvineného.

Obvinený mal o zmene právnej kvalifikácie vedomosť v dostatočnom predstihu pred samotným skončením vyšetrovania - nieto pri vyhlásení právoplatného výroku súdu, ktorým bol uznaný za vinného zo spáchania (aj) prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Z toho dôvodu najvyšší súd dovoláciu argumentáciu obvineného odmietol ako skôr účelovú a uzatvára, že namietané nemôže v žiadnom prípade naplniť dôvodnosť existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

So zreteľom na uvedené nezostalo dovolaciemu súdu iné ako rozhodnúť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, teda dovolanie obvineného W. G. odmietnuť, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.